

POSTANOWIENIE

18 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 18 lipca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa małoletniego B. Z. działającego przez matkę A. Z.
przeciwko K. J.
o ustalenie ojcostwa i alimenty,
na skutek skargi kasacyjnej K. J.
od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z 30 listopada 2023 r., V Ca 494/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje i nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa -
Sądu Rejonowego w Rzeszowie na rzecz adwokata D. W. kwotę
240 (dwieście czterdzieści) złotych, powiększoną o należny
podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa kuratorskiego
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Pozwany K. J. (reprezentowany przez kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu) wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie oddalającego apelację skarżącego m.in. co do ustalenia ojcostwa w sprawie z powództwa małoletniego B. Z. oraz A. Z..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał oczywistą zasadność skargi. Przedstawił przy tym wywód, z którego wynikało, że – zdaniem pozwanego – Sąd Okręgowy błędnie zastosował w sprawie domniemanie ojcostwa dziecka pozamałżeńskiego unormowane w art. 85 § 1 k.r.o. Na poparcie swoich tez skarżący przedstawił szereg cytatów z protokołów rozprawy przed Sądem Rejonowym, zawierających wypowiedzi powódki (matki małoletniego powoda), dotyczące okresu, w którym tworzyła ona związek z pozwanym. W ocenie skarżącego z wypowiedzi tych wynikało, że pozwany wszedł w związek z matką małoletniego powoda już po zakończeniu się tzw. okresu koncepcyjnego, o którym mowa w przywołanym przepisie.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (zob. postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi występować w ramach podstaw skargi (zob. postanowienie SN z 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01).

Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Wstępnie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Z unormowaniem tym koresponduje

art. 398³ § 3 k.p.c., stosownie do którego podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie mogą zatem świadczyć wywody nakierowane na zwalczanie ustaleń faktycznych Sądu drugiej instancji, gdyż argumentacja *a limine* niedopuszczalna nie może doprowadzić do uwzględnienia skargi. Tymczasem cytowane przez skarżącego wypowiedzi powódki nie znalazły przełożenia na ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego. Przeciwnie, Sąd ten wyjaśnił już w motywach zaskarżonego wyroku (odnosząc się do zarzutu apelacji, w której pozwany przedstawił argumentację analogiczną do prezentowanej obecnie), że „znajomość” powódki z pozwanym trwała znacznie dłużej, niż twierdzi strona skarżąca, a sam pozwany ucieszył się z informacji o ciąży powódki i – do czasu zakończenia związku – akceptował swoje ojcostwo (s. 7-8 uzasadnienia).

Skoro całość argumentacji strony skarżącej opiera się na własnych założeniach co do poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów, nadto wprost sprzecznych z ustaleniami i ocenami dokonanymi przez Sąd Okręgowy, to skarga kasacyjna nie mogła zostać uznana za oczywiście uzasadnioną.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

O wynagrodzeniu kuratora orzeczono na podstawie § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w zw. z § 10 ust. 1 pkt 5 oraz § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Pierwsze z przywołanych rozporządzeń przewiduje wprowadzić wynagrodzenie w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za

czynności adwokackie, jednak uznano, że na etapie postępowania ze skargi kasacyjnej konieczne jest uwzględnienie także stawki minimalnej określonej w § 16 ust. 4 pkt 2 *in fine* drugiego z przywołanych rozporządzeń, która w postępowaniu skargowym wynosi 240 zł. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym stronę reprezentować mogą zasadniczo jedynie zawodowi pełnomocnicy (art. 87¹ § 1 k.p.c.). W postępowaniu ze skargi kasacyjnej także kurator dla osoby nieznanej z miejsca pobytu musi być zatem, co do zasady, adwokatem lub radcą prawnym. Oznacza to, że do kuratora będącego adwokatem stosuje się, co do minimalnej stawki wynagrodzenia, § 16 ust. 4 pkt 2 *in fine* rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Niezależnie od wspomnianego wyżej mnożnika 40% kurator dla osoby nieznanej z miejsca pobytu w postępowaniu skargowym nie może więc otrzymać wynagrodzenia niższego niż 240 zł, powiększonego o należny podatek VAT.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ms]